

Sayı: 30

Konu: Akreditasyon Kesin Raporu

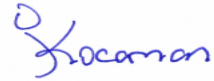
22.04.2019

**Prof. Dr. Şeyda SEREN İNTEPELER,
Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dekanı**

Hemşirelik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği'ne 2018-2019 döneminde Hemşirelik Lisans Programının akreditasyonu ile ilgili yapmış olduğunuz başvuru sonucunda gerekli tüm değerlendirme ve ziyaretler yapılmış olup, Hemşirelik Eğitim Programları Akreditasyon Kurulu'nun (HEAK) 04.04.2019 tarihli toplantısında Fakülteniz hemşirelik lisans programı 30 Eylül 2021 tarihine kadar "**ara ziyaret**" kararı ile iki yıl süreli olarak akredite edilmiştir. Karara ilişkin kesin rapor yazımız ekinde sunulmuştur.

Derneğimiz ve kurulumuz adına, değerlendirme sürecinde gösterdiğiniz hassasiyet ve işbirliğiniz için teşekkür eder; sizi ve ekibinizi başarılı çalışmalarınızın devamı dileğiyle kutlarız.

Saygılarımızla.

**Prof. Dr. Gülseren Kocaman
HEPDAK Başkanı**

Ek: Kesin rapor

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK LİSANS PROGRAMI AKREDİTASYON KESİN RAPORU

HEPDAK STANDARTLARINA GÖRE DEĞERLENDİRME SONUÇLARI

Bu raporda, özdeğerlendirme raporunun değerlendirilmesi ve kurumunuza yapılan ziyaret sonucunda, "HEPDAK hemşirelik lisans eğitim programı standartları"nın karşılanma durumu, programınızın güçlü ve geliştirilmesi gereken yanları bilgilerinize sunulmaktadır. Raporda, geliştirilmesi konusunda dikkat çekilen konuların iki (2) yıl sonra yapılacak değerlendirme ziyareti için yol gösterici olacağını umuyoruz.

Bütün hemşirelik lisans programlarının ortak sorunu olan, öğrenci sayılarının fazlalığının eğitimin niteliğine olumsuz yansımalarına rağmen derneğimizin temel amacı; hemşirelik temel eğitiminin iyileştirilmesine ve "güvenli bakım veren hemşire yetiştirilmesine" katkı sağlamak ve "etkili, bağımsız karar alabilen profesyoneller ve sosyal sorumluluğu olan mezunlar yetiştirilmesini" desteklemektir. Aşağıda özetlenen değerlendirmeler, derneğimizin, hemşirelik lisans programı akreditasyon süreçleri ile ilgili benimsediği değerlere temellenmektedir.

DEĞERLENDİRME TÜRÜ, ZİYARET VE STANDART SÜRÜM TARİHİ

Bu rapor, Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Hemşirelik Lisans Programının genel değerlendirme raporudur. Değerlendirme ÖDR'nun incelenmesi ve 16-18 Aralık 2018 tarihlerinde gerçekleştirilen ziyaret ile HEPDAK Hemşirelik Lisans Programı Standartları Sürüm: 4.0-17.10.2018'e göre yapılmıştır.

HEMŞİRELİK LİSANS PROGRAMININ ÖZELLİKLERİ

Kuruluş yılı: 1994-2011 (HYO); 2011 Hemşirelik Fakültesi

Kurumun yeri: İnciraltı Sağlık Yerleşkesi/ İZMİR

Eğitim programları:

Lisans: 1994-1995

Yüksek Lisans: Var (1994-1995)

Doktora: Var (2005-2006)

Öğretim elemanı sayıları: Prof: 5, Doç: 9, Dr. Öğ. Üyesi: 17, Öğr. Gör: 7, Araş. Gör: 36

Toplam hemşirelik öğretim üye ve görevlisi: 74

Öğretim üyesi/elemanı düşen öğrenci sayısı: $1564/40 = 39$ öğrenci

Öğrenci sayıları: Lisans-1564; yüksek lisan- 114; doktora- 58 (Toplam- 1736)

2018-2019 eğitim öğretim yılı için talep edilen kontenjan: 100

2018-2019 eğitim öğretim yılı için YÖK tarafından verilen öğrenci sayısı: 240+ (6 okul birincisi)=246

PROGRAMIN GÜÇLÜ YANLARI

- Üniversitenin bilişim altyapısının güçlü olmasının kuruma yansımalarının olumlu olduğu gözlenmiştir.
- Üniversitenin kalite anlayışının kurum içerisinde yayılım gösterdiği belirlenmiştir.
- Program amaçları belirlenirken iç ve kısmi olarak dış paydaş görüşleri alınmıştır.
- Fakülte, genç ve dinamik bir kadroya sahiptir.
- Değişim ve gelişime açık bir kurum kültürü anlayışı benimsenmiştir.
- Uygulama alanlarından yararlanma açısından fakültenin sağlık kampüsü içinde yer almasının eğitimi olumlu yönde etkilediği düşünülmüştür.
- Öğretim elemanlarının araştırma olanaklarının ve teşvik mekanizmalarının olduğu belirlenmiştir.
- İdari personelin alanlarında yetkin oldukları görülmüştür.
- Araştırma teşviklerinden yararlanan öğretim üyesi sayısının fazla olmasının birim gelişimine katkı sağladığı görülmüştür.
- Eğitim programında toplumun öncelikli sağlık sorunlarına yer verilmiştir.
- Öğretim elemanlarının görev tanımları yapılmıştır ve bir performans değerlendirme sistemi vardır.
- Kurumda göreve başlayan öğretim üyesi ve araştırma görevlilerine yönelik uyum programı vardır.
- Öğrenme-öğretme sürecinde kullanılan yöntemler, araç ve gereçler, öğrencilerin program çıktılarını kazanmalarını sağlayabilecek niteliktedir.
- Kütüphane hizmetleri ve güncel yayın desteği sağlanmaktadır.

PROGRAMA İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER VE İYİLEŞTİRİLMESİ

GEREKEN ALANLAR

Standart 1. Hemşirelik Lisans Eğitim Programının Amaçları

Hemşirelik Fakültesi program amaçları ile kurumun öz görevleri arasındaki uyum ÖDR'da verilmiş ve web sitesinde yayınlanmıştır. Amaçlar belirlenirken, iç paydaş olarak sadece öğrenci ve öğretim elemanlarından, dış paydaş olarak hemşirelerden görüş alınmıştır. Program amaçlarının belirlenme sürecinde paydaş temsiliyetinin zenginleştirilmesine gereksinim vardır. Fakültenin amaçlarının, vizyonu, misyonu, mezun komitesi toplantıları ve iç-dış paydaş görüşleri alınarak üç yılda bir güncellendiği bildirilmekle birlikte üç yıllık güncellemeye ilişkin kanıtlar bulunmamaktadır. Eğitim programı amaçlarına ulaşma düzeyi öğrencilere uygulanan anket sonuçları ile sınırlıdır. Eğitim programı amaçları, farklı yöntemlerle ve değişik paydaşlardan alınan verilerle ortaya konmalıdır. Mezun izleme amacıyla kurulmuş bir komisyon olmakla birlikte yeterli miktarda mezuna ulaşamamıştır. Program amaçlarının belirlenmesindeki sürecin net olarak ortaya konulması ve dış paydaşlarla ilişkiler iyileştirilmesi gereken alanlar olarak değerlendirilmiştir.

Standart 2. Eğitim Programı

Eğitim programının içeriği ve krediler

Programın eğitim amaçlarını ve program çıktılarını destekleyen bir eğitim programı bulunmaktadır. Eğitim programı öğrencilerin kazanmaları gereken bilgi, beceri ve yetkinliklere ulaşmak için açık, anlaşılır, ölçülebilir ve değerlendirilebilir şekilde düzenlenmiştir. Eğitim programı, Ulusal ve AKTS'de belirtilen kredi tanımlarına uygun olmakla birlikte aynı teorik saate ilişkin bazı dersler ile program, kitapçık ve web sayfasında yer alan derslerin AKTS'lerinin birbirinden farklı olduğu görülmüştür. Derslerin AKTS kredileri ile mezuniyet için teorik ve uygulama ders saatlerinin HUÇEP standartları ile uyumu iyileştirilmesi gereken alanlar olarak değerlendirilmiştir.

Öğrenme ve öğretme yöntemleri

Öğrenci merkezli aktif öğrenme yöntemleri kullanıldığı ifade edilmekle beraber, derslerin izlencelerinde eğitimci merkezli yöntemlerin ağırlıklı olduğu görülmektedir. Bazı derslerde aktif öğretim yöntemleri uygulanmakla birlikte öğrenci sayısının fazla olması nedeniyle sürdürülebilirliği konusunda öğretim elemanlarının teşvik edilmesi gerekmektedir.

Yaşam boyu öğrenme etkinlikleri

“Toplumsal duyarlılık çalışmaları, hemşirelik bakımında liderlik, eleştirel düşünme, hemşirelikte liderlik becerilerini geliştirme, hemşirelikte araştırma projesi” gibi seçmeli ve nazı zorunlu derslerde yaşam boyu öğrenmeye yönelik etkinlikler gerçekleştirilmektedir. Öğrencilerin, sosyal sorumluluk projelerine, bilimsel ve sportif faaliyetlere; çeşitli kurs, kongre, sempozyum gibi bilimsel etkinliklere ve çeşitli kuruluşlarla birlikte ortaklaşa düzenlenen toplumsal faaliyetlere katılımları desteklenmektedir. Öğrencilerin sportif faaliyetlere katılımı son yıllarda artarken sosyal faaliyete katılımlarının ve kişisel gelişimlerini destekleyecek DESEM programları vb. eğitim etkinliklerinin daha fazla desteklenmesine gereksinim vardır. ERASMUS ile yurtdışına giden öğrenci sayısı, kongrelere öğrenci katılımının az olması, öğrencilerin kişisel gelişimlerine yönelik takip sisteminin olmaması iyileştirmeye açık alanlar olarak görülmüştür.

Eğitim programının içeriği

Eğitim programında, toplumun öncelikli sağlık sorunlarına yönelik olarak “evde bakım, kronik hastalıklar, kanser hastalarında kanıta dayalı semptom yönetimi” gibi seçmeli dersler olmakla birlikte bu derslerin açılmadığı görülmüştür. Huzurevleri, engelliler merkezi, göçmen polikliniği gibi hassas gruplara yönelik uygulamalara ilişkin kanıta rastlanmamıştır. Eğitim programında, öncelikli sağlık sorunlarına yer verilmesi açısından iyileşmeye açık alanlar olduğu gözlenmiştir.

Öğrenciler, bilimsel, spor, sanat ve sosyal aktivitelere katılım konusunda yeterli destek alamadıklarını bildirmiştir. Aynı zamanda öğrencilerin fakültenin açtığı seçmeli dersler dışında diğer bölümlerden ders almadıkları görülmüştür. Eğitim programının, öğrencilere üniversite mezunu nitelikleri kazandıracak olanaklar sağlanması açısından iyileştirmelere gereksinim vardır.

Beceri laboratuvarları

Öğrenciyi, güvenli bakım vermeye hazırlayabilecek temel beceri laboratuvarları mevcut olmakla birlikte iletişim becerilerinin öğretimının laboratuvar uygulamalarına entegre edilmesi açısından kanıtlara gereksinim vardır.

Uygulamalar

Uygulamalarda; öğrencilere öğretim elemanları, rehber hemşireler ve akranları tarafından oryantasyon programı uygulanmaktadır. Hemşirelik hizmetleri yöneticileri ve klinik sorumlu hemşirelerinin, istedikleri zaman öğretim elemanları ile iletişim kurabilmeleri, öğrencinin kliniklerdeki uygulama planlamalarının birlikte yapılması, uygulama alanlarında öğrencilerin sorumlu bir kişi denetimi olmadan uygulama yapmaması uygulamaların güçlü yönleridir. 1. basamakta yapılan uygulamalarda, öğrencilerin belirli alanlarda uygulama yapmaları, bazı anabilim dalı uygulamalarının, anabilim dalının uygulama alanı dışındaki kliniklerde yapmaları iyileşmeye açık alanlar olarak değerlendirilmiştir.

Ölçme değerlendirme

Kurumda bir ölçme ve değerlendirme komisyonu kurulmuştur ve soru analizleri yapılmaktadır. Ayrıca bazı program çıktılarının ölçümünde, geçerlik ve güvenilirliği test edilmiş ölçekler kullanılmaktadır. Ölçme değerlendirme açısından; yapılan soru analizleri ve alınan sonuçlara göre yapılan düzenlenmelere ilişkin yeterli kanıt bulunmaması, soruların programın öğrenim hedefleri ile ilişkilendirilmemiş olması iyileşmeye açık alanlar olarak değerlendirilmiştir.

Program değerlendirme

Kurumun, eğitim süreçlerine, program çıktılarına ve eğitim programında yapılan değişikliklere/iyileştirmelere yönelik çalışmaları mevcuttur. Ancak program değerlendirme sisteminde, eğitim programının iyileştirilmesi açısından geliştirilmesi gereken alanlar olduğu gözlenmiştir.

Standart 3. Program Çıktıları

Program çıktıları, HEPDAK çıktıları ile uyumludur ve aşağıda verilen iki madde dışındakiler yeterli olarak değerlendirilmiştir:

- 8. "Hemşirelik alanına ilişkin araştırmalarda sorumluluk alabilme": Araştırma yapan/yürüten öğrenci sayısının çok sınırlı olduğu öğrencilerin büyük bir çoğunluğun araştırmalarda sorumluluk alma konusunda yetersiz olduğu kanısına varılmıştır.
- 10. "En az bir yabancı dili kullanarak alanındaki bilgileri izleyebilme ve meslektaşlarıyla iletişim kurabilme" çıktısı konusunda yeterli kanıt bulunmamıştır.

Program çıktılarının sağlanma düzeyi

Program çıktılarının sağlanma düzeyini belirli aralıklarla değerlendirmek ve belgelemek için kullanılan ölçme değerlendirme süreci yeni oluşturulmuştur. Program Yeterliliklerine Ulaşma Düzeyi Formu 2017-2018 yılında hayata geçirilmiş ve bu formlardan elde edilen sonuçlara göre müfredat programında iyileştirme kararı alınmıştır. Konuya ilişkin çalışmaların başlangıç aşamasında olması nedeniyle yapılan iyileştirmelerin ve sürekliliğinin gösterilmesi için

ileriye dönük izlem ve verilere gereksinim vardır. Ayrıca, yıllara göre program çıktıklarına ulaşma düzeyinin belirlenmesi ve mezuniyet aşamasına gelen her öğrencinin program çıktıklarına ne düzeyde ulaştığını belirlemek için sadece anketlerin kullanılması iyileşmeye açık alanlar olarak değerlendirilmiştir.

Standart 4.Öğrenciler

Değişim programları

Öğrenci ve eğitimciler için değişim programları bulunmakla birlikte son yıllarda ERASMUS programları ile giden öğrenci sayısının değişkenlik gösterdiği ve azaldığı görülmüştür. Değişim programlarını özendirerek, katılımı arttıracak öğrenci görüşlerinin paylaşıldığı toplantılar olmakla birlikte değişim programlarını teşvik edici uygulamalara gereksinim olduğu sonucuna varılmıştır.

Akademik ve kariyer danışmanlığı

Öğrenciler, akademik danışmanlarına dönem başında belirlenen saatlerde ulaşabilmekte ve fakültenin internet sayfasından Akademik Danışman Listesi duyurulmaktadır. Bununla birlikte, akademik danışmanlık sürecinin sağlamlığı ve sürdürülebilirliği açısından gelişmeye açık alanları olduğu görülmüştür.

Hemşirelik Fakültesinde, Fakülte Kariyer Planlanma Komisyonu tarafından 2006 yılından itibaren her yıl son sınıf öğrencileri için 8. yarıyılıda kurum içinde kariyer günleri toplantısı düzenlendiği, buna karşın sadece 2017-2018 yılına ait kanıtlar olduğu görülmüştür. Fakültenin ilgili komisyonu, üniversite tarafından düzenlenen kariyer günleri ile işbirliği içinde çalışmaktadır.

Psikolojik Danışma ve Rehberlik

Öğrencilerin yararlanabileceği Mediko-Sosyal Hizmetler Ünitesi Psikolojik Danışma ve Rehberlik Birimi vardır. Fakültede Psikiyatri Hemşireliği anabilim dalı öğretim üyeleri tarafından rehberlik hizmeti verilerek yönlendirme yapılması güçlü bir özellik olarak değerlendirilmekle birlikte bu hizmet konusunda farkındalığı olan öğrenci sayısının düşük olması nedeniyle gelişmeye açık alanlar olduğu sonucuna varılmıştır.

Öğrencilerin bilimsel-sosyal faaliyetlere katılım desteği

Öğrencilerin bilimsel, sosyal, sportif ve kültürel faaliyetlere katılımı ve geri bildirim verebilecekleri bir iletişim ağı tanımlanmıştır. Ancak öğrencilerle yapılan görüşmelerde talep edilen desteklerin yeterince karşılanmadığı bildirilmiştir. Öğrencilerin sosyal, sanatsal, kültürel ve sportif etkinliklere katılmalarında sadece malzeme desteği yapılmaktadır. Benzer şekilde, bilimsel faaliyetlere katılım konusunda desteklenen öğrenci sayısının da az olması iyileşmeye açık bir alan olarak değerlendirilmiştir.

Öğrenci katılımı

Eğitim programlarının geliştirilmesinde öğrencilerin, eğitim programının planlama, uygulama ve değerlendirmesine yönelik görüşlerini bildirmelerine olanak sağlayacak eğitim komisyonu toplantılarına katılımına ilişkin bir yapı oluşturulmakla birlikte öğrencilerin karar süreçlerinde yeterince ve aktif olarak yer almaları için iyileştirmelere gereksinim vardır.

Mezunlarla iletişim

Mezunlar ile sürekli ve düzenli iletişimi sağlayacak Mezun İzlem Komitesi bulunmaktadır. Ancak bilgi sistemine kayıtlı mezun sayısı Haziran 2018 itibariyle 177'dir. Mezunlar ile sürekli ve düzenli iletişimi sağlayacak çalışmalar henüz başlangıç aşamasındadır ve iyileştirmeye açık bir alandır.

Akran mentorluğu

Öğrenciler için akran mentorluğu sistemi 2017-2018 eğitim-öğretim yılından itibaren uygulanmaya başlanmıştır. Akran mentorluğu konusunda eğitim verilen intörn öğrenciler kliniklerde küçük sınıftaki öğrencilere mentorlük yapmaktadır.

Standart 5. Öğretim Elemanları

Öğretim elemanı kadrosu

Eğitici sayısının az ve öğrenci sayısının fazla olması nedeniyle iki şubeye ayrılarak eğitim verilmesi eğitimi iyileştirici bir düzenlemedir. Bununla birlikte, eğitici sayısı iyileştirilmesi gereken bir alan olarak değerlendirilmiştir.

Performans değerlendirme

Öğretim elemanı performans değerlendirmeleri için 2017-2018 yılı itibariyle 360 derece değerlendirme yöntemi kullanılmakla birlikte sadece anabilim dalı başkanlarının diğer öğretim elemanlarını değerlendirmesi yöntemiyle tek boyutlu olarak gerçekleştirilmektedir.

Öğretim elemanlarına destek

Öğretim elemanlarının profesyonel gelişimine yönelik ulusal ve/veya uluslararası bilimsel etkinlikler idari açıdan desteklenme birlikte ekonomik destek yetersizdir.

Eğitici eğitimi

Eğitim becerilerini geliştirmeye yönelik eğitici eğitimi programları bulunmakla birlikte "eğitim becerileri eğitiminde" geliştirilmesi gereken alanlar olduğu görülmüştür.

Standart 6. Eğitim Yönetimi

Programın geliştirilmesi ve yönetiminde katılım

Dış paydaşlar olarak dernek görüşleri, farklı bir hemşirelik programından öğretim üyesi, kamu hastaneler birliği hastanelerinde çalışan yönetici hemşireler ve iç paydaş olarak öğretim üyeleri ve öğrencilerin görüşleri alınmıştır. Dış paydaş olarak fakültenin işbirliği yaptığı diğer uygulama alanlarından, hasta ve hasta yakınlarından, idari personelden görüş alınmamış olması ve öğrenci temsilcisinin katıldığı toplantı sayısı azlığı iyileştirilmesi gereken alanlar olarak değerlendirilmiştir.

Risk değerlendirme ve yönetimi

Risk yönetimine ilişkin olarak 2017 -2018 eğitim-öğretim yılında öğrencilere iş sağlığı ve güvenliği eğitimi verilmiştir. Bununla birlikte, güvenli uygulama için bütün anabilim dallarına özel alınan önlemlerin, risk değerlendirmelerinin ve öğrencilerin risklerle karşılaştıklarında

izleyecekleri yolların belgelenmesine gereksinim vardır. Ayrıca, öğrenciler için deprem ve ilk yardım eğitimleri yapılmamış olması iyileşmeye açık bir alan olarak belirlenmiştir.

Gelişim standardı

Sürekli Eğitim Merkezi hizmetlerine nasıl ulaşılacağı ve bununla ilgili nasıl bir yöntem izleneceği, bu merkezden yararlanan öğrenci/öğretim elemanı sayısı, içerik/konu ile ilgili kanıt sunulmamıştır. Bu bağlamda, öğretim elemanlarının öğretme ve öğrencilerin öğrenme becerilerini geliştirmelerine destek sağlayacak bir sistem oluşturulması gelişime açık bir alan olarak değerlendirilmiştir.

Standart 7. Fiziksel Alt Yapı

Artan öğrenci sayısı nedeniyle kurumun kendi derslikleri açısından bir yetersizlik söz konusudur. Bu nedenle, kampus içinde ya da dışındaki bazı derslikler kullanılmaktadır. Bu sorunun çözümü için, Hemşirelik Fakültesi için bir derslikler binasının yapımı hızla sürdürülmekle birlikte eğitimin yürütüldüğü dersliklerin yetersizliği ile uygulamada öğrencilerin eğitsel çalışmaları ve gereksinimlerini karşılayacak fiziksel ortamlarının olmaması iyileştirilmesi gereken alanlar olarak değerlendirilmiştir.

Teknolojik araç-gereçlerin bakımı ve kontrolünün yapıldığına ilişkin Mayıs 2018 tarihine ait iki adet belge bulunmaktadır. Kullanılan araç-gereçlerin kalibrasyon ve kontrolleri, gereksinim olduğunda ve eğitim dönemi sonunda yapılmaktadır.

Standart 8. Parasal Kaynaklar

Fakültede gelir getirecek etkinliklerin yapılması destekleyici ve güçlü bir uygulama olmakla birlikte yeterliliği ve sürekliliği açısından planlamalara gereksinim olduğu düşünülmüştür.

Standart 9. Sürekli İyileştirme

Kurumun sürekli iyileştirme çalışmaları olmakla birlikte sürekli iyileştirme amacıyla kullanılan formların değerlendirme ölçütlerine ilişkin yeterli bilgi yoktur, formların nasıl kullanıldığı ve değerlendirildiği anlaşılamamıştır. Bu nedenle, iyileştirilmesi gereken bazı alanlara ilişkin kanıtların yeterli olmaması, değerlendirme sonuçlarının nasıl kullanıldığının gösterilmemesi, yapılan iyileştirmeler konusunda yeterli kanıt bulunmaması ve sonuçların paydaşlarla paylaşımının sınırlı olması iyileştirmeye açık alanlar olarak değerlendirilmiştir.